

T.C.
UYUŞMAZLIK MAHKEMESİ
CEZA BÖLÜMÜ

ÖZET : Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin olmakla beraber, 1402 sayılı yasa'nın değişik 13. maddesinin (a) bendindeki süre ve (b) bendindeki bağlantı koşullarını içermeyen suçlara ait davaların Adli Yargı yerinde görülmesi hk.

ESAS NO : 1981/499

KARAR NO : 1982/310

K A R A R

Davacı : K.H.

Sanıklar : Hüsamettin Namlıca ve arkadaşları

Ö L A Y : 21-11-1978 günü, Ege Üniversitesi Fen Fakültesinde İGD. ve Halkın

Kurtuluşu grubuna mensup kişi ve öğrenciler arasında bir takım olaylar meydana gelmiştir. Bornova C. Savcılığının; 1-12-1978 günlü iddianamesinde; dört yakınıcı ile kimi tanıkların İGD üyesi oldukları, kendileri ile aynı görüşü paylaşmayan Halkın Kurtuluşu grubuna mensup sanıklar tarafından cebir, şiddet ve tehditle eğitim ve öğrenim özgürlüklerinin kısıtlandığı, okula, fakültelere ve derslere bu grubun militanları tarafından alınmadıkları, bu durumu önlemek üzere Adli ve Mülki makamlara sözlü ve yazılı başvuruda buldukları, olay günü emniyet ve jandarma kuvvetlerinin üniversiteye bağlı fakültelerde gerekli önlemleri aldıkları, yakınıcı ve İGD.li öğrencilerin derslere girmek istedikleri sırada Halkın Kurtuluşu'na mensup ve bir kısmı öğrenci olmayan sanıklar tarafından kendilerine sataşıldığı, derslere girmelerine engel olunduğu, 20-25 kişilik İGD.li bir öğrenci grubunun durumu fakülte dekanı na anlatırken, Fen Fakültesi öğrenci Derneği Başkanı ve Halkın Kurtuluşu grubuna mensup oldukları söylenen Zekeriya Akıncı ve öteki sanıkların saldırılarına maruz kaldıkları ve yaralandıkları, olay yerinde sanıklar tarafından bazı bölümlerin hasara uğratıldığı, bu olaydan sonra kimi sanıkların yanlarına öteki 35 sanığı da alarak Fen Fakültesi Mötbe Anfisine gelerek anfiye forum yapılacağını ileri sürüp, yapılmakta olan derse engel oldukları ve anfiyi işgal ederek forum yaptıkları, böylece toplu halde eğitim ve öğrenim özgürlüğünü kısıtlamak, Fen Fakültesi Mötbe anfisini cebir ve şiddet ile işgal etmek, bir öğrenciyi faili belli olmayacak şekilde ve hayati tehlike doğuracak biçimde yaralamak, anfiye hizmetine tahsis edilen dekanlık binasını tahrip etmek suçlarının işlendiği ileri sürülerek, sanıkların eylemlerine uyan TCK.nun 188/6-7., 516/3., 517/son., 456/2., 463. maddelerine göre cezalandırılmaları istenerek kamu davası açılmıştır.

Bornova Asliye Ceza Mahkemesi: 5-3-1979 gününde, yapılan oturumda; "sanıklar hakkında açılan kamu davasına ilişkin iddianamede sanıkların TCK.nun 188/6-7. maddeleri gereğince de cezalandırılmaları istemiş olup, yapılan yargılama sırasında 5-2-1979 günlü oturumda, bu maddeye muhalefet suçlarından dolayı yargılamanın 3005 sayılı yasa'ya tabi bulunması, öteki suçların ise umumî hükümlere tabi olması nedeniyle dosyanın bu yönden ve bu nedenle tefriğine karar verildiğinden bahisle" bu karar gereğince TCK.nun 516., 456/2., 463. maddelerine aykırı davranış suçlarından dolayı ve bu suçlara münhasır olmak üzere yargılama yapılmak üzere dosyayı 1979/142 esasına kaydetmiş ve 4-5-1979 gününde, 1979/142-200 sayı ile; sanıklar Hüsamettin Namlıca, Zekeriya Akıncı ve Mustafa Uzun'a atılı yaralama suçu, müstakil faili belli olmayacak şekilde adam öldürmeye teşebbüs olarak görüldüğünden ve bu suça ait davaya bakmak mahkemelerinin görevi dışında kaldığından, öteki suçlarla irtibatı nedeniyle davaya İzmir Ağır Ceza Mahkemesinde bakılmak üzere mahkemelerinin görevsizliğine karar vermiştir.

İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesi : 24-6-1980 gününde, 1979/217, 1980/317 sayı ile; sanıklara atılı suçun, görüş ayrılığından kaynaklandığı, politik ve ideolojik amaçla işlendiği, Sıkıyönetim ilânını gerektiren eylemlerden olduğu, İzmir ilinde Sıkıyönetim ilân edildiği, 1402 sayılı yasa'nın 13. ve 15. maddeleri ile Uyuşmazlık Mahkemesi ve Yargıtay'ın emsal kararları uyarınca davaya Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinde bakılması,

İzmir Sıkıyönetim Komutanlığı 1 Numaralı Askeri Mahkemesi: 15-10-1980 gününde, 1980/189-128 sayı ile; atılı suçların Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiği ve Sıkıyönetim Mahkemelerinde bakılmakta olan davalarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantılı bulunmadığı, davaya Adli Yargı yerinde bakılması gerektiği gerekçesiyle görevsizlik kararı vermişlerdir.

Böylece; her iki mahkemenin kesinleşen görevsizlik kararları arasında, 2247 sayılı yasa'nın 14. maddesinde belirlenen olumsuz görev uyuşmazlığı doğmuştur.

İNCELEME VE GEREKÇE : Türk Ulusu adına yargı yetkisini kullanan Uyuşmazlık Mahkemesi Ceza Bölümü, Kenan Terzioğlu'nun Başkanlığı'nda, Fethi Özdural, İsmail Oğuz, Nevzat Doğan, Yaşar Çiftçioğlu, Hasan Çelikkale ve Nail Yücel'in katılmaları ile yaptığı 31-5-982 günlü toplantıda, geçici raportör Danıştay Tetkik Hakimi M. İlhan Dinç'in raporu ile dosyadaki belgeler, Cumhuriyet Başsavcılığının Adli, Askeri Yargıtay Başsavcılığının Askeri, Yargı yerinin görevli olduğu yolundaki düşünce yazıları okunduktan: toplantıya Cumhuriyet Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Durmuş Ganioglu ile Askeri Yargıtay Başsavcısı yerine katılan Yardımcı Musa Sönmez'in davada Adli Yargı yerinin görevli olduğuyolundaki sözlü açıklamaları dinlendikten sonra gereği görüşülüp düşünüldü.

Sanıklara atılı suçlar; Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlenmiştir.

Dosyada ifadeleri bulunan kimi tanıklar ve yakınıcılar; kendilerinin İGD. Derneği üyeleri ve mensupları olduklarını YDGD Derneği yani Halkın Kurtuluşu mensubu olanların İGD.li öğrencileri devamlı tehdit ve baskı altında tuttuklarını, her iki grup arasında politik ve dünya görüşü açısından, fikir ayrılığı bulunduğunu beyan etmişlerdir. Şu hale göre suç; politik ve ideolojik görüş ayrılığından kaynaklanmakla, yaşam hakkına yönelik bulunmakta, bu yönüyle MGK.nin 7 sayılı kararı 4. maddesi kapsamına girmekte ve Sıkıyönetim ilânına neden olan olaylara ilişkin bulunmaktadır.

Ancak suç, Sıkıyönetim ilânından üç aydan daha önce işlendiğinden ve Sıkıyönetim Askeri Mahkemelerinin elkoyduğu suçlarla genel ve ortak amaç içerisinde bağlantısını gösteren yeterli ve somut kanıt bulunmadığından ve sanıkların YDGD veya Halkın Kurtuluşuna mensup veya bunlara üye olduklarını gösteren belge veya bulguya rastlanmadığından, 1402 sayılı yasa'nın 13/A-b. maddesindeki süre ve bağlantı koşulları gerçekleşmemiştir.

Bu nedenle, davanın Adli Yargı yerinde görülmesine ve İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesinin görevsizlik kararının kaldırılmasına karar verilmelidir.

SONUC : Anlaşmazlığın, niteliğine göre Adli Yargı da görülmesi-
ne, İzmir 1. Ağır Ceza Mahkemesinin 24-6-1980 günlü, Esas 1979/217, Karar 1980/317 sayılı
görevsizlik kararının kaldırılmasına, 31-5-1982 gününde kesin olarak oy birliğiyle karar
verildi.

Başkan

Kenan Terzioğlu

er, saevügel

Üye

Fethi Özdural

F. Özdural

Üye

İsmail Oğuz

İsmail Oğuz

Üye

Nevzat Doğan

Üye

Yaşar Çiftçioğlu

Yaşar Çiftçioğlu

Üye

Hasan Çelikkale

Hasan Çelikkale

Üye

Nail Yücel

Nail Yücel

12/16-6